

P8_TA(2018)0201

Ochrana migrujúcich detí

Uznesenie Európskeho parlamentu z 3. mája 2018 o ochrane migrujúcich detí (2018/2666(RSP))

(2020/C 41/06)

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 12. apríla 2017 o ochrane migrujúcich detí (COM(2017)0211),
- so zreteľom na závery Rady z 8. júna 2017 o ochrane migrujúcich detí,
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach dieťaťa,
- so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN z 19. septembra 2016 – newyorské vyhlásenie pre utečencov a migrantov ⁽¹⁾,
- so zreteľom na bod 44 všeobecného komentára č. 21 (2017) Výboru pre práva dieťaťa týkajúceho sa detí žijúcich na ulici z 21. júna 2017 ⁽²⁾,
- so zreteľom na usmernenia EÚ zo 6. marca 2017 pre presadzovanie a ochranu práv dieťaťa: Nezabudnúť na žiadne dieťa,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 27. novembra 2014 o 25. výročí Dohovoru OSN o právach dieťaťa ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. apríla 2016 o situácii v Stredozemí a potrebe holistického prístupu EÚ k migrácii ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. septembra 2017 o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu v mene Európskej únie ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 12. apríla 2018 vo veci C-550/16, A a S/Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie o ochrane migrujúcich detí (O-000031/2018 – B8-0016/2018),
- so zreteľom na článok 128 ods. 5 a článok 123 ods. 2 rokovacieho poriadku,

⁽¹⁾ Rezolúcia OSN A/RES/71/1, http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/71/1.

⁽²⁾ <https://www.streetchildrenresources.org/resources/general-comment-no-21-2017-on-children-in-street-situations/>

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 289, 9.8.2016, s. 57.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 58, 15.2.2018, s. 9.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P8_TA(2017)0329.

⁽⁶⁾ EÚ:C:2018:248.

Štvrtok 3. mája 2018

- A. keďže podľa Unicefu žije v Európe odhadom 5,4 milióna migrujúcich detí⁽⁷⁾; keďže podľa najnovších údajov Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) prišlo v roku 2017 do Grécka, Talianska, Španielska a Bulharska 32 039 detí; keďže z týchto detí bolo 46 % bez sprievodu alebo odlúčených od rodičov a zvyšných 54 % bolo v sprievode rodičov alebo iných opatrovníkov; keďže k 1. septembru 2016 bolo nahlásených 821 detí v zariadeniach určených na zaistenie v deviatich členských štátoch; keďže väčšina členských štátov neposkytuje ani systematicky nezbiera údaje o zaistovaní migrujúcich detí⁽⁸⁾;
- B. keďže rok po vydaní oznámenia Komisie o ochrane migrujúcich detí z 12. apríla 2017 sa členské štáty stále stretávajú s problémami pri vykonávaní odporúčaní, ktoré sú v ňom uvedené;
- C. keďže nedostatok spoľahlivých informácií a zdĺhavé postupy zlučovania rodín a vymenovania opatrovníka spolu so strachom zo zaistenia, vrátenia alebo premiestnenia majú za následok úteky detí, ktoré sa tak poľahky môžu stať obeťmi obchodovania s ľuďmi, násillia a vykorisťovania;
- D. keďže chýbajúce služby na ochranu detí a aktivity pre deti v záchytných táboroch majú nepriaznivý vplyv na duševné zdravie detí;
- E. keďže v Charte základných práv Európskej únie a Dohovore OSN o právach dieťaťa sa vyžaduje, aby sa pri všetkých opatreniach týkajúcich sa detí bral do úvahy v prvom rade záujem dieťaťa;
- F. keďže podľa nedávnej porovnávacej štúdie⁽⁹⁾ zaraďujú členské štáty detských žiadateľov o azyl do škôl rozličným tempom, niekedy po vyše troch mesiacoch od podania žiadosti o azyl, čo spôsobuje problémy najmä starším deťom;
- G. keďže podľa správy databázy azylových informácií z roku 2016 je prístup k azylovým konaniam často problematický a môže viesť k ďalším výrazným omeškaniam⁽¹⁰⁾;
- H. keďže niektoré členské štáty sa stále stretávajú s výzvami, pokiaľ ide o posudzovanie veku a ochranu detí, ktoré nepožiadali o azyl;
- I. keďže v nedávnej správe Medzinárodnej organizácie pre migráciu (IOM) o príchode sexuálne vykorisťovaných migrantov sa odhaduje, že 80 % dievčat, ktoré prichádzajú z Nigérie trasou cez centrálnu Stredozemie, pričom ich počet prudko vzrástol z 1 454 v roku 2014 na 11 009 v roku 2016, je potenciálnymi obeťmi obchodovania s ľuďmi na účel sexuálneho vykorisťovania; keďže členské štáty narážajú na ťažkosti pri identifikácii a podpore dievčat, ktorú sú obeťmi obchodovania s ľuďmi a sexuálneho vykorisťovania;
- J. keďže stav bez štátnej príslušnosti predstavuje v prípade detí závažnú výzvu z hľadiska ľudských práv, a teda zdržiava proces určovania postavenia detí v Európskej únii, čím im upiera prístup k základným službám a právam;
1. zdôrazňuje skutočnosť, že všetky deti bez ohľadu na svoje postavenie migranta alebo utečenca sú predovšetkým deťmi, ktoré majú nárok na všetky práva zakotvené v Dohovore OSN o právach dieťaťa;
2. je pevne presvedčený, že Komisia by mala pomáhať členským štátom pri osvojovaní si a riadnom uplatňovaní celostného prístupu založeného na právach v súvislosti so všetkými politikami, ktoré sa týkajú detí;

(7) https://www.unicef.org/publications/files/Uprooted_growing_crisis_for_refugee_and_migrant_children.pdf

(8) <http://fra.europa.eu/en/publication/2017/child-migrant-detention>.

(9) '#Backtoschool', autori: *Global Progressive Forum, Migration Policy Group a SIRIUS European Policy network*, www.globalprogressiveforum.org/backto-school.

(10) Správa AIDA z roku 2016 (s. 3).

Štvrtok 3. mája 2018

3. zdôrazňuje význam zostavenia individuálneho plánu vychádzajúceho z potrieb a ďalších konkrétnych zraniteľných stránok každého dieťaťa so zreteľom na skutočnosť, že kvalita života detí a ich blaho si vyžadujú aj včasnú integráciu, komunitný podporný systém a poskytnutie príležitosti na plné uchopenie vlastného potenciálu; zastáva názor, že takýto prístup sa osvedčil aj z hľadiska prevencie nezvestnosti detí;
4. vyzýva členské štáty, aby uplatňovali zásadu najlepšieho záujmu dieťaťa pri všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa detí, bez ohľadu na ich postavenie;
5. zdôrazňuje, že všetky potrebné informácie o právach detí, postupoch a príležitostiach na ochranu by mali byť deťom poskytované spôsobom ohľaduplným k ich veku a pohlaviu a v jazyku, ktorému rozumejú; vyzýva Európsky podporný úrad pre azyl, aby pomáhal členským štátom s výrobou vhodných informačných materiálov, ktoré sa budú deťom poskytovať pri prijímaní;
6. naliehavo žiada členské štáty, aby urýchlili postupy vymenovania opatrovníkov alebo dočasných opatrovníkov maloletých bez sprievodu bezprostredne po ich príchode;
7. naliehavo žiada členské štáty, aby mali deti hneď po príchode prístup k úradníkom na ochranu detí, a to aj na hotspotoch, v špecializovaných zariadeniach pre maloletých a na hraničných priechodoch;
8. naliehavo žiada členské štáty, aby všetkým, najmä maloletým bez sprievodu, zaručili prístup k dôstojnému ubytovaniu a zdravotnej starostlivosti a aby zabezpečili plný prístup k formálnemu a inkluzívnemu vzdelávaniu za rovnakých podmienok, aké majú deti, ktoré sú príslušníkmi daného štátu, vrátane prípravných opatrení, napríklad jazykových kurzov, s cieľom zaistiť, že deti budú začlenené do hostiteľskej spoločnosti po celý čas ich prítomnosti na území členského štátu;
9. pripomína, že maloletí bez sprievodu by mali byť ubytovaní v zariadeniach oddelených od dospelých, aby sa predišlo akémukoľvek riziku násillia a sexuálneho zneužitia;
10. žiada, aby sa prioritne riešilo premiestnenie zostávajúcich maloletých bez sprievodu z Grécka a Talianska, ktorí spĺňajú podmienky vyplývajúce z rozhodnutí EÚ o premiestnení; žiada, aby sa zaviedli štruktúry, ktorých prostredníctvom by sa pokračovalo v premiestňovaní detí z členských štátov prvého kontaktu, ak je to v ich najlepšom záujme;
11. uznáva zásadnú úlohu miestnych a regionálnych orgánov, ktoré napriek obmedzeným zdrojom zohrávajú poprednú úlohu pri prijímaní a integrácii migrujúcich detí; vyzýva členské štáty, aby budovali kapacity a pridelovali náležité zdroje na prijímanie migrujúcich detí, najmä maloletých bez sprievodu;
12. vyzýva členské štáty, aby trvalo poskytovali náležité finančné prostriedky a podporu miestnym a regionálnym orgánom a aby zabezpečili prístup k európskym prostriedkom, napríklad z Fondu pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF);
13. naliehavo žiada členské štáty, aby bezodkladne pokročili so všetkými nedoriešenými postupmi zlúčenia rodiny;
14. zdôrazňuje, že deti sa na imigračné účely nesmú zaisťovať, a vyzýva členské štáty, aby ubytovali všetky deti a rodiny s deťmi počas spracúvania ich imigračného postavenia v nezáväzných, komunitných zariadeniach;
15. zastáva názor, že Komisia by mala ustanoviť postupy v prípade nesplnenia povinnosti proti členským štátom, v ktorých dochádza k dlhotrvajúcemu a systematickému zaisťovaniu migrujúcich detí a ich rodín, aby sa tak zaručilo dodržiavanie základných práv detí;

Štvrtok 3. mája 2018

16. zdôrazňuje, že je potrebné, aby členské štáty urýchlene investovali do psychologickej a psychiatrickej podpory a rehabilitácie s cieľom riešiť problémy duševného zdravia detí;
17. zdôrazňuje, že je dôležité zriadiť mohutný identifikačný a registračný systém založený na najlepšom záujme dieťaťa, aby sa tak zabezpečilo, že deti budú začlenené do vnútroštátnych systémov ochrany a zotrávajú v nich, pričom počas celého postupu treba uplatňovať prístup zameraný na deti a v plnom rozsahu dodržiavať Dohovor OSN o právach dieťaťa; zdôrazňuje, že členské štáty nesmú na účel odoberania biometrických údajov detí využívať nátlak;
18. vyzýva členské štáty, aby sa podelili o najlepšie postupy v otázke posúdenia veku, s cieľom nastoliť vysoké štandardy pre postup posudzovania veku v celej EÚ; zdôrazňuje, že lekárske prehliadky detí by sa mali vykonávať spôsobom, ktorý nie je rušivý a rešpektuje dôstojnosť detí;
19. okrem toho vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili úsilie a cezhraničnú spoluprácu orgánov presadzovania práva a úradov na ochranu detí v oblasti pátrania po nezvestných deťoch a ich ochrany a zároveň zaručili, že prvoradým hľadiskom bude vždy najlepší záujem dieťaťa;
20. vyjadruje poľutovanie nad pretrvávajúcim a rozšíreným fenoménom detí bez štátnej príslušnosti; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zabezpečili, že vnútroštátne právne predpisy sa budú náležite venovať problematike detí bez štátnej príslušnosti, a to pri plnom dodržiavaní článku 7 Dohovoru OSN o právach dieťaťa;
21. uznáva pokrok, ktorý dosiahli členské štáty a Komisia v súvislosti so sieťou EÚ pre opatrovníctvo, a vyzýva členské štáty, aby ju podporovali;
22. zdôrazňuje, že žiadny z aktérov pracujúcich s deťmi nesmie mať preukázaný záznam v registri trestov, najmä pokiaľ ide o trestné činy alebo priestupky súvisiace s deťmi; vyzýva členské štáty, aby neustále zabezpečovali vhodnú odbornú prípravu zameranú na práva a potreby maloletých bez sprievodu vrátane akýchkoľvek uplatniteľných noriem ochrany detí;
23. vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili úsilie (vrátane cezhraničnej spolupráce) o identifikáciu detských obetí obchodovania s ľuďmi, zneužívania a všetkých foriem vykorisťovania a aby všetkým detským obetiam zabezpečili rovnaký prístup k službám na podporu obetí; uznáva, že mimoriadny problém predstavuje využívanie dievčat na prostitúciu;
24. zdôrazňuje, že vytvorenie nových bezpečných a zákonných ciest by Únii a členským štátom umožnilo lepšie sa venovať potrebám ochrany, najmä v prípade detí, a oslabovať spôsob činnosti prevádzachov;
25. uznáva humanitárny prínos viacerých národných a európskych mimovládnych organizácií vrátane tých, ktoré vykonávajú pátracie a záchranné operácie, k napĺňaniu najlepších záujmov detí;
26. vyzýva členské štáty, aby naliehavo vystupňovali úsilie o spoločné riešenie rôznych foriem organizovaného zločinu vrátane obchodovania s deťmi, bojovali proti beztrestnosti a zabezpečili pohotovú trestnú stíhajúcu páchatel'ov takýchto trestných činov, bez ohľadu na to, či sú štátnymi príslušníkmi EÚ;
27. je presvedčený, že v rozpočtovom období po roku 2020 by mali byť prioritou práva migrujúcich detí v duchu oznámenia Komisie o ochrane migrujúcich detí z roku 2017, cieľov trvalo udržateľného rozvoja a príručky Komisie o využívaní finančných prostriedkov EÚ na integráciu ľudí s migrantským pôvodom;
28. vyzýva členské štáty, aby posilnili cezhraničnú spoluprácu, výmenu informácií a koordináciu rôznych útvarov členských štátov s cieľom odstrániť nedostatky a zabezpečiť, aby systémy ochrany detí, boli primerané, a nie rozdrobené;
29. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie / vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.